

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ღვალი რაფიელ რაფიელის ძე

რ. ღვალი

ღვალი რაფიელ რაფიელის ძე [22. III (4. IV). 1909, ზესტაფონი, - 8. IX. 1985, თბილისი], მეცნიერი მანქანათმცოდნეობის დარგში. საქართვე. მეცნ. აკად. აკადემიკოსი (1955). ტექ. მეცნ. დოქტორი (1948), პროფესორი (1948), საქართვე. მეცნ. დამს. მოღვაწე (1961). საქართვე. მეცნ. აკად. ვიცე-პრეზიდენტი (1958-72), ქსე-ის მთავარი სარედაქციო კოლეგიის წევრი. დაამთავრა ამიერკავკ. ენერჯეტ. ინ-ტის მექან. ფაკ-ტი (1931). იყო საქართვე. პოლიტექ. ინ-ტის ავტომობილების, ტრაქტორებისა და ავტოსატრაქტორო ძრავების კათედრის დამაარსებელი

და გამგე (1946-66), ამავე ინ-ტის დირექტორი (1956-58), საქართვე. მეცნ. აკად. მანქანათა მექან. ინ-ტის შექმნის (1960) ერთ-ერთი ინიციატორი და მისი დირექტორი (1962, 1972-85). 1994-იდან ინ-ტი დ-ის სახელობისაა. დ-ის ძირითადი შრომები ეხება ავტომობილისა და ტრაქტორის თეორიას, მანქანების დინამიკის, აგრეთვე მთის ფერდობებზე ტრაქტორის მუშაობისა და სამთო გზებზე ავტომობილის მოძრაობის კვლევის საკითხებს. ავტორია ავტომობილისა და ტრაქტორის თეორიის ქართ. სახელმძღვანელოებისა. მუშაობდა მობილური მანქანების დინამიკის საკითხებზე. მონოგრაფიისათვის „ტრაქტორის თეორია“ (1970) მიენიჭა საქართვე. სახელმწ. პრემია (1973). იყო საქ. სსრ VII და VIII მოწვევის უმაღლესი საბჭოს თავ-რე (1963- 71), გდრ-ის მეცნ. აკად. საპატიო წევრი (1971) და დრეზდენის (გერმანია) ტექ. უნ-ტის საპატიო დოქტორი (1972). მიღებული აქვს სახელმწ. ჯილდოები.

თბზ.: ავტომობილის თეორიის საფუძვლები, თბ., 1973; К вопросу механизации горного земледелия, Тб., 1964; Механическая тяга в горной местности, М., 1970 (თანაავტ. В. Махалდიანი).

ლიტ.: მ ა ხ ა ლ დ ი ა ნ ი ვ., გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, «მეცნიერება და ტექნიკა», 1969, № 4; К о р н е ე в С. Г., Советские ученые – почетные члены иностранных научных учреждений, М., 1973 (თანაავტ. В. Махалდიანი).

ბიბლ.: რაფიელ დვალი. ბიობიბლიოგრაფია. შემდგ.: ნ. ბალათურია, ი. დუდუჩავა, თბ., 1979.

ვ. მახალდიანი
